

پشت پرده یک فساد

چای دشب و بلعیدن ارزا

در جریان جلسه سوم دادگاه چای دشب روشی که این شرکت برای تصاحب ارزهای دولتی استفاده کرده بود فاش شد؛ همان ارزهایی که توجیهٔ‌کران دولت قبل می‌گفتند «چون به قیمت ارز ترجیحی نبوده خیلی مهم نیست.» اما واقعیت این بود که در شرایطی که کشور با کمبود ارز برای واردات مایحتاج عمومی روبه‌رو بود، این شرکت با روشی خاص ارزها را در داخل می‌گرفت و به حساب خود در خارج منتقل می‌کرد. قاضی دادگاه در جریان جلسه سوم به اظهارات «نماینده دادستان و محتویات کیفرخواست» مدیران شرکت اشاره می‌کند که روش آنها را «متقلبانه» می‌خواند. آنها با این روش «دیفنغ حواله‌های ارزی را تغییر داده و پرداخت وجه حواله را در حق دیفنغ جدید که بعضا شرکت‌های وابسته به خود در خارج از کشور بودند در صرافی تقاضا می‌کردند و با هماهنگی با صرافی مذکور، حواله ارزی به جای پرداخت در حق فروشنده و دیفنغ اصلی که در زمان ثبت سفارش به بانک معرفی شد، به شخص ثالث و دیفنغ جدید که بعضا افراد مرتبط با آنها بوده‌اند، پرداخت شده است.» به عبارت روشن‌تر روش آنها این بود که ثبت سفارشی انجام می‌دادند و بعد حواله ارزی دریافت می‌کردند، اما این حواله ارزی را از کسی که باید دریافت می‌کرد، به کسی دیگری که در واقع شرکت‌های متعلق به خودشان بود، انتقال می‌دادند. مثلا فرض کنید اعلام می‌کردند که قرار است یک تن چای از شرکت A در امارات خرید کنند و حواله ارزی به نام آن شرکت صادر می‌شد. اما بعدا این ذی‌نفع را تغییر می‌دادند و شرکت B را که وابسته به خودشان بود، معرفی می‌کردند. سپس از صرافی می‌خواستند که پول را به جای واریز به حساب شرکت A، به حساب شرکت B واریز کند. حالا سوال اینجاست: چرا مسئولان وزارت کشاورزی وقت، بیش از نیاز واردات کل چای یکسال به این شرکت ارز اختصاص داده بودند تا چای وارد کنند؟ این مساله در جریان جلسه چهارم دادگاه در ۵ آذرماه هم به‌عنوان یکی از موارد اتهامی این پرونده عنوان شد که عنوان دقیق آن «ظرفیت‌سنجی بیش از نیاز مشتری» نامیده شد. سوال مهمتر اینکه چه کسی و در چه جایگاهی ذی‌نفع را تغییر می‌داد تا از به جای رفتن به دست فروشنده (که ظاهرا اصلا وجود خارجی نداشت) به حساب شرکت در خارج برسد؟ آمار به ما چه می‌گوید: بیابید نگاهی به آمارهای آن سال واردات چای بیندازیم که ببینیم وضعیت به چه صورت رقم خورده بود. داده‌های گمرک بیانگر این موضوع است که ارزش واردات چای ایران بین سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۰ حدودا ۲۰۸ میلیون دلار بوده. در سال ۱۴۰۱ که بیشترین حجم تخصیص ارز به چای دشب صورت گرفته این آمار با جهش ۱۱۶درصدی روبه‌رو شده است. نکته مهمتر اینکه براساس آمارهای جهانی، ایران در آن سال به واسطه همین تخصیص زیاد، در رتبه اول واردکننده چای جهان قرار گرفته بود. اما مساله اینجاست که اینها هم در آمارها بود. واقع قضیه این بود که در واقع چای زیادی وارد نشده بود. ارزها با تغییر «ذی‌نفع» به حساب شرکت می‌رفت و براساس آنچه پیشتر برخی از اعلام کرده بودند «چای سنواتی» احتمالا کلید حل این معادله باشد.

◀ **بزرگترین!**

در جریان جلسه هشتم دادگاه هم مسئولان گمرک اعلام کردند که «بر اساس آزمایش‌ها مشخص شد برخی از محموله‌ها، چای ایرانی و برخی مخلوط ایرانی و خارجی بودند» بررسی آمارهای جهانی چطور ایران ناگهان در یکسال تبدیل به بزرگترین واردکننده چای در جهان شده است. کمی عمیق‌تر نگاه کنیم: در ایران ما پدیده‌ای داریم به‌نام چای سنواتی، این چای مانده و کپنه‌است که در انبارها به هر دلیلی مانده و تاریخ مصرف آن می‌گذرد. بخشی از این چای در سال ۸۶ با بازار خرید تضمینی دولت وقت ایجاد شد. اما موارد دیگری هم از این چای‌های سنواتی وجود دارد. برای مثال یکی از بانک‌های دولتی به‌جای وثیقه از چای‌کاران، چای قبول کرده بود و آن را در انبار پلمپ کرد. در نهایت با توجه به گذشت تاریخ مصرف چای انبار شده، این چای را با قیمت نازل به مزایده گذاشت. این نوع چای به سنواتی مشهور است و به هیچ عنوان نباید مصرف خوراکی شود. تنها باید بعد از طی فرایند‌های به مصرف صنعتی برسد. در آزمایش‌ها وجود فاصله موش این چای‌ها و سرطان‌زایودن آن‌ها در صورت مصرف به اثبات رسیده است. فرشید محبی، مدیرعامل اتحادیه چایکاران شمال کشور همان زمان که بحث چای دشب برپا شد، گفته بود: «تعجب می‌بینیم که چای سنواتی مثلا با نرخ قریب هر کیلو ۱۶۰۰۰ تومان خریداری و به کشورهای مانند تاجیکستان، روسیه یا افغانستان صادر می‌شود، در حالی‌که این کشورها فاقد صنعت پیچیده بهره‌برداری صنعتی از این نوع چای هستند.

دوشنبه

۱۹ • ۰۹ • ۱۴۰۳

۷ جمادی الثانی ۱۴۴۶ / ۹ دسامبر ۲۰۲۴

سال هفتم

شماره ۱۹۹۱

armanmeli.ir

بررسی «آرمان ملی» از بایسته‌های وفاق دولت–ملت

گفتمان شفاف کلید وفاق با ملت

◀ **فاطمه مهاجرانی: به تحمل، مدارا و پذیرش یکدیگر نیاز داریم**

مسائل و امورات در حوزه‌های مختلف آگاهی دارد و دیگری برای پذیرش هر گونه مساله‌ای مبتلا به جامعه باید روند افق‌افزایی و افق‌انگیزی را پیش در نظر گرفته شود. حال این پذیرش بخواهند در مسائل فرهنگی و اجتماعی مثل حجاب و قانون حجاب باشد یا در حوزه فیلترینگ یا حتی تصمیمات اقتصادی. مهم این است که جامعه این شفافیت، صداقت و گفت‌وگو را از مسئولان مربوطه در مقام‌های مختلف دولتی و حاکمیتی ببیند و بدین باور برسد که در هر موضوعی گفت‌وگو و افق‌افزایی نخستین اقدام در قبال جامعه‌است. اینکه مردم از همه چیز تا حد ممکن با خبر باشند و بتوانند نظرات موافق یا مخالف خود را بدهند. چنانکه محسن برهانی حقوقدان و استاد دانشگاه در دانشگاه تهران خطاب به دانشجویان گفت: «حرفتان را با آرامش و عدم خشونت بنزد این‌را شما شروع کنید... اگر با صحبت و گفت‌وگو خشونت فکری و عملی فردی را کم کنید قطعاً برنده‌اید. برای گفت‌وگو حلقه‌هایی را راه بیندازید نه این ادا‌هایی که در می‌آورند. نمی‌گویم فضا خیلی تغییر کرده اما امیدها بیشتر شده الان کسی را داریم که صدرا بشنود اما زمانی اینطور نبود. جامعه‌ای که به حقوق خود آگاه شد و غیرخشونت‌آمیز مسیری را شروع کرد، اگر هزاران سد هم بگذراند راهش را می‌رود.» اگر همه به این نتیجه برسند که به جای هر ابزاری به گفت‌وگو روی بیاورند می‌توان گفت که اختلافات کمتر خواهد شد و برای حل مشکلات از هر نوعی شاهد نقاط مشترک بیشتری خواهیم بود.

◀ **شبنم صدای یکدیگر**

سخنگوی دولت با حضور در مراسم روز دانشجو در

فیروزآبادی: پزشکيان به‌شخصه فیلتر را بر دارد

توقف فیلترینگ در ایستگاه مخالفان

◀ **معاون پزشکیان: ۱۵ عضو شورای عالی فضای مجازی مخالفند**

آرمان ملی – مطهره شفیعی: تحقق شعار رفع فیلتر هر روز سخت‌تر می‌شود. محمد جعفر قائم‌پناه، معاون اجرایی ریئس جمهور در خصوص فیلترینگ متذکر شد: ۶۰ درصد مردم با فیلترینگ مخالف هستند و البته هر ساله مردم ما ۲۰ همت صرف هزینه فیلترینگ می‌کنند. شورای فضای مجازی با ۱۵ عضو حقیقی فعلا رف این فیلترینگ را به صلاح نمی‌دانند. ما باید این‌ها را قانع کنیم که فیلترینگ حتی امنیت کشور را هم بهم می‌ریزد، چراکه دشمنان با همین ابزارهای فیلترینگ به اطلاعات مردم دست می‌یابند.

◀ **وعده عملی نشده**

در اذهان بسیاری از افراد هست که رفع فیلتر یکی از وعده‌های انتخاباتی مسعود پزشکیان بود؛ او بارها حتی زمانی که در قامت نماینده تیریز در مجلس بود، مخالفتش فیلترشدن شبکه‌های اجتماعی را علنی کرده بود بنابراین تا به امروز انتظار این است که این وعده عملی شود. اول آبان مسعود پزشکیان درباره اقدامات دولت درخصوص رفع فیلترینگ اینترنت گفته بود: «بحث کارشناسی است و روندی که انجام گرفته به نفع کشور نیست و نحوه اینکه چگونه برگردد را بررسی می‌کنیم تا با نگاه مشترک جلو برویم تا سوءتفاهم شکل نگیرد.» این اظهارات چنان معنادار شد که او تمایلی به چالش‌زایی در مسیر رفع فیلتر ندارد اما از سوی دیگر درباره اینکه وعده انتخاباتی‌اش چه زمانی محقق خواهد شد، سنی بر زبان نیاورد. به نظر می‌رسد هر چه این اقدام با تاخیر مواجه شود، بر میزان مخالفت‌ها هم افزوده خواهد شد

مانند سیدابوالحسن فیروزآبادی، دبیر پیشین شورای عالی فضای مجازی در «کافه خبر» خبرنگارین تأکید کرد که «دوره فیلترینگ به سر آمده است با این وجود اگر دولت برای رفع فیلترها پافشاری کند، منازعات شروع خواهد شد.» همین ایجاد هراس می‌تواند از مهم‌ترین دلایل عدم تحقق رفع فیلتر باشد.

◀ **پزشکيان تنهاست**

به هر حال پزشکيان در راس بدنه اجرایی کشور وعده رفع فیلترینگ داده است اما آیا دولت دارای اختیار لازم را دارد؟ فیروزآبادی در پاسخ به اینکه «دست آقای پزشکيان برای اینکه مثلا بگويد من به‌عنوان رئیس‌جمهور فیلترینگ را برمی‌دارم بسته نیست، درست است؟ اینکه بخواهد شخصا چنین دستوری بدهد...» بیان داشت: «من معتقد هستم که ایشان می‌تواند

آرمان ملی

armanmeli.ir

سیاست

۳

گزارش

گزارش «آرمان ملی» از تحولات سوریه

پایان بشار اسد آغاز

◀ **علی بیگدلی: سوریه مدتی روی آرامش نخواهد دید**

آرمان ملی – احسان اسقایی: حکومت بشار اسد سقوط کرد. خاندان اسد از سال ۱۹۷۰ به این سو در سوریه حکومت کردند. تحولات این روزها در سوریه شباهت حیرت‌انگیز با زمانی دارد که حافظ اسد قدرت را در دست گرفت. به عبارت دیگر بشار اسد به همان گونه‌ای قدرت را از دست می‌دهد که پدرش در سال ۱۹۷۰ آن را به چنگ آورد و با یک کودتا به قدرت رسید و خود را رئیس‌جمهور نامید. مرگ حافظ اسد در سال ۲۰۰۰ اتفاق افتاد و چون فرزند ارشد او فوت کرده بود، بشار اسد فرزند کوچک‌تر حافظ اسد به جای پدر رئیس‌جمهور سوریه شد. زمانی که انقلاب‌های عربی آغاز شد او اقدام به برخورد با معترضین کرد و در نهایت با دخالت برخی کشورها شرایط آشفته‌ای در سوریه ایجاد شد. در آن دوران نیروهای مستشاری ایران و نیروی هوایی روسیه به فریاد اسد رسید و اسد توانست بر مبارزان مسلح پیروز شود. بر اساس توافقی که در آستانه بین کشورهای مختلف از جمله ایران، ترکیه و روسیه صورت گرفت، بقایای گروه‌های تندرو در ادلب جمع شدند و بخش‌هایی از سوریه نیز در دست کردها و سایر نیروهای مخالف اسد قرار گرفت. بشار اسد در این مدت عملاً تنها حاکم شهرهای بزرگ و بخش بزرگی از جمعیت سوریه که در این شهرها سکونت داشتند، سرانجام و پس از آرام شدن فضا در لبنان، نیروهای تجمع کرده در ادلب به سمت دمشق حرکت کردند و ارتش سوریه در برابر این تحرک سریع مقاومت نکرد. وقتی خبر از تسلط نیروهای مخالف بر دمشق مخابره شد، خبر رسید که اسد سوار هواپیما شده و پس از دقایقی هواپیما از روی رادار محو شده است. ما خاموش شدن رادار هواپیما‌ی اسد و محو شدن هواپیما از روی رادار، حکومت ۲۰ ساله بشار اسد در سوریه به پایان رسید. وزارت خارجه روسیه در واکنش به همین تحولات اعلام کرد: ما با همه جناح‌های مخالف سوریه در تماسیم و خواستار احترام به عقاید همه اقوام و فرقه‌ها هستیم. در بیانیه وزارت خارجه روسیه آمده است: بشار اسد پس از مذاکره با تعدادی از شرکت‌کنندگان در دیگری سوریه، از مقام ریاست جمهوری کناره‌گیری و سوریه را ترک کرد و دستور انتقال مسالمت‌آمیز قدرت را صادر کرد. روسیه در این مذاکرات شرکت نکرد.

◀ **توافقی‌های احتمالی**

شکست اسد از نیروهای تحریرالاشام و سپردن شهرها به نیروهای مخالف را می‌توان از چند جهت مورد تحلیل قرارداد. اول اینکه تحریرالاشام با اطلاعات و حمایت‌های همه‌جانبه کشورهای همسایه از-جمله ترکیه پیروز میدان شد، کما اینکه پرچم این کشور در دستان اعضای تحریرالاشام دیده می‌شد. از سوی دیگر رییس‌جمهور ترکیه به‌صورت علنی از افراد مسلح در سوریه حمایت و اعلام کرد ما به‌سوی اسد دست دوستی دراز کرده بودیم اما او دست ما را پس زد و شرایط کنونی برای او رخ داد. از سوی دیگر روس‌ها نیز که درگذشته در کنار اسد قرار گرفته بودند کمترین واکنش به تحرکات اخیر نشان نداده و پایگاه‌های نظامی آن‌ها در شهرهای مختلف از جمله طرطوس مورد توجه و حمله شبه نظامیانی که اکنون در سوریه به پیروزی رسیده‌اند قرار نگرفت. سکوت و عدم تحرک روسیه برخلاف دور قبلی ناارامی‌ها در سوریه برخی شائبه‌ها را ایجاد کرده است بااین حال عمر اوکزکزیلیچیک پژوهشگر ارشد در اندیشکده آتلانتیک کانسیل گفت: «عملکرد روسیه نشان می‌دهد که بیشتر قابلیت‌های نیروی هوایی آن به اوکراین منتقل شده است.» نکته مهم این است که به موازات عدم تحرک کافی روسیه، آمریکایی‌ها هم خود را با نیروهای مسلح مخالف بشار اسد درگیر نکردند.

◀ **بحران در سوریه**

علی بیگدلی کارشناس روابط بین‌الملل در این ارتباط به «آرمان ملی» گفت: سوری‌ها در کوتاه‌مدت آرامش به چشم نخواهند دید چرا که گروه‌های مذهبی با گرایش اخوانی از یک سو خود را فاتح می‌دانند. دموکرات‌ها از سوی دیگر به دنبال رسیدن به آرزوهای خود از طریق انتخابات و رای هستند. سایر گروه‌ها از جمله کردها با دو گرایش مختلف و با اختلافاتی با ترکیه دارند فعال می‌شوند و از سوی دیگر ترکیه عمدا خود را به علت رشد گرایش‌های عثمانی‌گری بخش‌هایی از سوریه را برای خود می‌داند. با این وجود شرایط در سوریه به بدی دوران گذار در عراق و حتی لیبی نخواهد بود چراکه سوریه‌ها از منظر فرهنگی و اجتماعی ازجمله ملت‌های پیشرافه منطقه هستند.

◀ **خوشحالی صهیونیست‌ها**

بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر رژیم صهیونیستی پس از سقوط نظام بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه و به کنترل درآمدن این کشور توسط مخالفان مسلح، از پایگاهی نزدیک مرزهای سوریه گفت: این یک روز به یادماندنی در تاریخ خاورمیانه است. عجیب است که از قدرت گرفتن نیروهایی که به احتمال زیاد به بنیادگرایان تکفیری نزدیک خواهند بود، موجب خوشحالی رژیم صهیونیستی شده است. در همین راستا کابینه رژیم صهیونیستی تصمیم گرفت منطقه جبل‌الشیخ سوریه را اشغال کرده و منطقه حائل ایجاد کند. کمی پیشتر ارتش رژیم صهیونیستی از اشغال یک پایگاه نظامی در جبل‌الشیخ در بی خروج سربازان ارتش سوریه خبر داده بود. در حالی که صهیونیست‌ها خوشحالی خود را از سقوط اسد پنهان نمی‌کنند، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام بر حق تعیین سرنوشت سوریه از سوی ملت این کشور تأکید کرد. محسن رضایی در ایکس نوشت: «سرنوشت سوریه را باید ملت این کشور تعیین کنند. سوءاستفاده از بازگوران خارجی از جمله آمریکا و اسرائیل نتیجه‌ای جز تکرار الگوی لیبی، افغانستان و عراق نخواهد داشت.»